

Rakennetun ympäristön haittaeläimet

Kati Kangasniemi

Opinnäytetyöseminaari

5.6.2019

RTA4 2018 – 2019

Tutkimuksen tavoitteet ja sisältö

- Lainsäädäntö, vastuut ja velvollisuudet
- Haittaeläinlajien tunnistus, ennaltaehkäisy ja torjunta
- Haittaeläinten aiheuttamien vaurioiden tunnistaminen ja vahinkojen korjaaminen

Lainsäädäntö ja vastuut

- Vastuu alueiden kunnossapidosta on kiinteistön tai alueen omistajalla tai haltijalla
- Asunto-osakeyhtiöissä ja vuokrasuhteessa asukkailla on ilmoitusvelvollisuus
- Kiinteistön omistajan edustaja, esimerkiksi isännöitsijä, koordinoi torjuntatyön
- Terveysturvaviranomaisella on oikeus velvoittaa kiinteistön omistaja terveyshaittaa aiheuttavien mikrobien ja vahinkoeläinten hävittämiseen

Lainsäädäntö ja vastuut

- Torjuntatoimissa on otettava huomioon metsästyslainsäädäntö, luonnonsuojelulainsäädäntö, eläinsuojelulainsäädäntö, kemikaalilaki ja biosidiasetus sekä elintarvikelaki
- Kemikaalilailla suojellaan terveyttä ja ympäristöä kemikaalien aiheuttamilta vaaroilta ja haitoilta
- Biosidiasetus koskee biosidivalmisteiden markkinoille saattamista ja käyttöä, mm. niiden käyttöä koskevaa tutkintoa

Haittaeläimien aiheuttamat haitat ja vahingot

Terveyshaitat

- Allergia: hyönteisten jätökset, karvat, piikit, suomut
- Bakteerit ja virukset: myyräkuume, salmonella ym. suolistosairaudet
- Loiset: echinococcus, trichinella

Aineelliset vahingot

- Jyrsimis- ja nokkimisvahingot: puurakenteet, eristeet, höyrynsulut, putket ja sähköjohdot.
- Puuntuhohyönteisten aiheuttamat vahingot: kaivuukäytävät, rakenteen heikkeneminen, homehtuminen ja lahoaminen

Hajuhaitat

- Rakenteiden ilmavuodot
- Jyrsijöiden eritteet
- Kuollut eläin rakenteissa

Toimivan tuholaiistorjunnan kokonaisuus

Digitalisointi
Dokumentointi

Seuranta

Tarkastukset

Hygienianeuvonta

Kiinteistöneuvonta

Biologian tietämys

Sisäilma

Mekaaninen torjunta

Kemiallinen torjunta

Fysikaalinen torjunta

Biologinen torjunta

Ennaltaehkäisy on torjunnan onnistumisessa ratkaisevassa asemassa

- Haittaeläinten torjunnassa on ratkaisevaa ymmärtää ja hallita ympäristöä, jossa tuhoeläimet elävät ja lisääntyvät
- Torjunta käsittää toimenpiteitä tuhoeläinpopulaation poistamiseksi tai niiden määrän vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle
- Pyrkimys ekologisempaan torjuntaan ja myrkkujen käytöstä luopumiseen. Käytetään hyväksi erilaisia houkuttimia kuten feromoneja, UV-laitteita sekä älyansoja. Tietotekniikan käytön mahdollisuudet ja yleistyminen torjunnoissa

- Nykyaikainen jyrsijätorjunta hyödyntää teknologiaa: Sensoreilla voidaan seurata jyrsijöiden liikkeitä ja kulkureittejä, jyrsijät johdatetaan myrkyttömiin ansoihin, jotka tappavat tehokkaasti ja mahdollisimman kivuttomasti, kun ansan säiliössä on kuolleita jyrsijöitä ilmoittaa laite havainnoistaan suoraan tuholaistorjuntayritykseen, josta käydään tyhjentämässä ja huoltamassa laite
- Puuntuhohyönteisten torjunta tapahtuu etupäässä hyönteisvaurioituneiden rakenteiden purkamisella ja uusimisella. Sekä olosuhteisiin vaikuttamalla

Torjunnan haasteet

- Osa vahinkoa aiheuttavista lajeista on rauhoitettuja ja esimerkiksi kaikilla linnuilla on pesimisaikainen rauhoitusaika
- Sisätiloihin ja rakenteisiin pääsyn estäminen
Rakenteiden aukkojen tukkiminen ja tiivistäminen jälkikäteen
Tiivistystöiden onnistuminen
- Ruokailu ja juomapaikkoihin pääsyn estäminen
Roskat, kompostit, ruokinta

Jyrsijöiden aiheuttamat vahingot ja niiden korjaus

- Riittävät tutkimukset vahingon laajuuden arvioimiseksi ja mahdollisten mikrobivaurioiden selvittämiseksi
- Purkualue usein tarkentuu purkutöiden yhteydessä
- Henkilökohtainen suojautuminen
- Epäpuhtauksien leviämisen estäminen muihin tiloihin esimerkiksi osastoinnin ja alipaineistamisen avulla
- Kaikki vaurioituneet materiaalit puretaan, kantavien rakenteiden desinfiointi tarpeen mukaan
- Korjausrakentamissuunnittelussa vahinkojen ennalta ehkäisemisen huomiointi

Kiitos mielenkiinnosta!